

Børnekræftpatienter og oplever ofte sociale og faglige udfordringer i skolen

Baggrund

I Danmark ny diagnosticeres cirka 200 børn hvert år med kræft og 600 børn er i behandling. Intensiv og specialiseret behandling igennem 20 år har øget overlevelsesfrekvensen for børnekræftpatienter fra 50 til 80 procent. Fire ud af fem børn overlever nu kræft. Den øgede overlevelsesfrekvens er en succes, men den intensive behandling har konsekvenser både under og efter behandlingen.

8500 mennesker i Danmark har overlevet børnekræft (fra 1970). Dertil kommer søskende til børnekræftpatienter og børnekræftoverlevende.

Sundhedsstyrelsen angiver, at op mod 80 procent af børnekræftoverlevende har risiko for at få somatiske samt mentale og sociale senfølger. Senfølger påvirker i forskellig grad mulighederne for at leve et almindeligt barndoms og ungdomsliv.

Metode og datagrundlag

Ph.d.-projektet "sociale konsekvenser af børnekræft" er et samarbejde mellem Kræftens Bekæmpelse, Børnecancerfonden samt institut for Sociologi og Socialt Arbejde på Aalborg Universitet. En større kvalitativ undersøgelse skaber viden om, hvordan hverdagslivet påvirkes, når en familie bliver ramt af børnekræft. Undersøgelsen har en fænomenologisk tilgang og er funderet i den unikke viden børnekræftfamilier besidder. Der skelnes mellem familiens intellektuelle forståelse af eksempelvis nødvendigheden af lange indlæggelsesperioder og intensiv behandling med voldsomme bivirkninger, og hvordan familien oplever og påvirkes af dette.

Analysen er inspireret af klassisk grounded theory. Ph.d.-projektet inkluderer viden fra 42 børnekræftpatienter (4-17 år), 19 børnekræftoverlevende (18 og 39 år), 37 søskende (4-17 år) og 37 forældre til børnekræftpatienter. Der er indsamlet empiri fra 76 forskellige familier. Undersøgelsens resultater er baseret på individuelle og fokusgruppeinterviews samt observationsstudier. Informanterne har skriftligt beskrevet personlige forhold og sygdomshistorik.

Undersøgelsens resultater

Samlet viser ph.d. projektet at skolen, den enkelte lærer og forældregruppen i klassens engagement har afgørende betydning, for det kræftramte barn og søskendes oplevelse af tilhørsforhold til klassen.

Ph.d.-projektet konkluderer at:

- Børn, der er i behandling for kræft, føler sig isoleret fra det sociale fællesskab i klassen.
- Børn, der er i behandling for kræft eller netop har afsluttet kræftbehandling fortæller at de ofte har svært ved at følge klassens faglige niveau.
- Børn, der er i behandling for kræft eller netop har afsluttet kræftbehandling kan opleve divergens imellem deres modenhed og livserfaring og deres faglige kapacitet.
- Det, grundet bivirkninger og senfølger, eksempelvis koncentrations og hukommelsesproblemer, hørenedsættelse, smerter i led etc., kan være svært at indgå i sociale sammenhænge, både i skolen og i øvrige sociale arrangementer.
- Børn, der er i behandling for kræft eller netop har afsluttet kræftbehandling fortæller ofte at de oplever, at deres klassekammerater ikke forstår deres livssituation.